

MITTERRAND, DEU ANYS DESPRÉS

Els vells teòrics van haver de plegar veles davant la ferma voluntat de François Mitterrand de tornar la sobirania al poble andorrà

JAUME
Bartumeu*

Aquest 8 de gener ha fet deu anys que moria un polític socialista francès, un home d'estat, que havia estat durant catorze anys –del 1981 al 1995– copríncep d'Andorra.

Vist des de casa nostra, **François Mitterrand** va ser un home clau en la modernització institucional d'Andorra. L'any 1991 va influir decisivament en el canvi del criteri del Ministeri d'Afers Exteriors de França amb relació a la sobirania d'Andorra.

Fou sota la seva autoritat que es va posar punt final a aquella vella teoria del **Quai d'Orsay** que pretenia que el president de la República francesa mai no podria ser, alhora, cap d'Estat, en qualitat de copríncep constitucional, d'una Andorra esdevinguda un estat de dret democràtic i social reconegut per la comunitat internacional.

AIXÍ, D'ENÇÀ DE l'any 1993, sota la impulsió d'**Oscar Ribas**, Andorra és membre de ple dret de l'Organització de les Nacions Unides i des del 10 de novembre de 1994, del Consell d'Europa. Els vells teòrics de la política exterior francesa van haver de plegar veles davant la ferma voluntat de **François Mitterrand** de tornar la sobirania al poble andorrà i de respectar la voluntat d'una gran majoria d'andorrans de mantenir el copríncep.

ELS QUE VAM tenir la sort –també el privilegi– i la responsabilitat de participar en primera línia institucional, entre els anys 1990 i 1993, en el procés constituent que va portar el poble andorrà a adoptar per referèndum la Constitució sabem i recordem tot el que Andorra deu al copríncep **François Mitterrand**. També al seu equip, que, des del palau de l'Elisi, va acompanyar sempre la voluntat andorrana d'assolir la majoria

Li va ensenyar que la manera de fer realitat els somnis és agafar-los per la realitat

d'edat política. És just que ara el recordem i ho recordem.

El que fou conseller especial de 1981 a 1990 de **Mitterrand** a l'Elisi, **Jacques Attali**, ha publicat recentment un llibre (*C'était François Mitterrand*) que recull una mena de diari d'aquells anys. La seva tesi és que el que fou el president francès més pragmàtic de la Cinquena República ha entrat a la història no pas per la gràcia de la seva funció sinó per unes conviccions reals d'esquerra.

Jacques Attali ha declarat precisament aquests dies que **Mitterrand** li va ensenyar que l'única manera de fer realitat els propis somnis és agafar-los per la realitat. I hi afegí: «Dit altrament, em va ensenyar que amb una anàlisi lúcida de la situació, tossuderia i un grup d'amics, tot el que és moralment just esdevé políticament possible».

Em permeto concloure que aquesta reflexió és traslladable al procés constituent andorrà del 1990 al 1993: la tossuderia d'un grup d'amics andorrans i el seu suport van fer possible la Constitució. ■

*President del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.